

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 467

van **ADELINE BLANCQUAERT**

datum: 9 februari 2022

ZUHAL DEMIR

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Decreet bestuurlijke maatregelen - Doorstorten handhavingsopbrengsten naar lokale besturen

In haar beleidsnota 2019-2024 kondigde Vlaams minister van Justitie Demir aan dat ze tijdens deze legislatuur onder meer een tweede (kader)decreet inzake bestuurlijke maatregelen zou uitvaardigen. Het betreft bestuurlijke maatregelen die specifiek gericht zouden zijn op herstel van de oorspronkelijke toestand en beveiliging, waarbij de opbrengsten van handhaving door lokale besturen ook rechtstreeks aan deze besturen toe zouden komen.

In het antwoord op schriftelijke vraag nr. 455 van 5 maart 2020 van collega Chris Janssens stelde minister Demir dat de ontwerptekst van dit geplande nieuwe decreet inzake bestuurlijke maatregelen en doorstorting van handhavingsopbrengsten medio 2020 klaar zou zijn, waarna dit wetgevingsproces echter nog enige tijd zou duren.

Het daaropvolgende antwoord van minister Demir op de vraag om uitleg nr. 4541 (12 oktober 2021) van collega Jo Brouns met betrekking tot de bovenvermelde doorstorting van de handhavingsopbrengsten naar de lokale besturen, strekt echter tot enige verwondering.

Uit dit laatste antwoord blijkt immers dat de minister van Justitie er weliswaar blijkbaar nog steeds naar streeft om over de beleidsdomeinen heen via een nieuw decreet alsnog een algemene kaderregeling uit te werken die beantwoordt aan de bovenvermelde doelstelling van het regeerakkoord. Daarnaast stelt deze minister echter gelijktijdig dat de uitvoering van deze beleidsdoelstelling uit het regeerakkoord momenteel een opdracht voor elke minister binnen zijn of haar eigen bevoegdheidsdomein is, alsook dat iedere Vlaamse minister binnen zijn of haar bevoegdheidsdomein verantwoordelijk is om deze beleidsdoelstelling in eigen regelgeving om te zetten zolang de algemene regeling die door de minister van Justitie uitgewerkt dient te worden niet werd goedgekeurd.

1. Welke knelpunten/hindernissen staan de uitvaardiging in de weg van het reeds in 2019 door de Vlaamse minister van Justitie aangekondigde nieuwe decreet inzake bestuurlijke maatregelen, waarbij onder andere een algemene beleidsdomeinoverschrijdende regeling zou worden uitgewerkt voor het doorstorten van de handhavingsopbrengsten naar de lokale besturen? Welke richtdatum stelt de Vlaamse minister van Justitie in het vooruitzicht waarop dit door haar aangekondigde nieuwe decreet alsnog enerzijds zal worden uitgevaardigd en anderzijds in werking zal treden?
2. In welke mate acht de minister-president het opportuun en vanuit rechtszekerheidsoogpunt verstandig dat zijn Vlaamse minister van Justitie deze hete

**Vlaams
Parlement**

aardappel in oktober 2021 plots naar alle andere Vlaamse ministers doorschuift, nu zij er sinds 2019 nog steeds niet in geslaagd is om het door haar aangekondigde nieuwe decreet inzake bestuurlijke maatregelen uit te vaardigen, met onder meer een algemene Vlaamse regeling voor het doorstorten van de handavingsopbrengsten naar de lokale besturen? Werd dit nieuwe standpunt van de Vlaamse minister van Justitie voorafgaand binnen de Vlaamse Regering besproken, en wordt dit standpunt op dit ogenblik door alle leden van de Vlaamse Regering ook effectief gedragen?

3. Kunnen de minister-president en de minister van Justitie per beleidsdomein een duidelijk overzicht geven wat betreft de stand van zaken van de regeling die elke vakminister binnen de Vlaamse Regering intussen al heeft uitgewerkt of aan het uitwerken is om de opbrengsten uit handhaving binnen elk beleidsdomein geheel of gedeeltelijk door te storten naar de lokale besturen in afwachting dat de minister van Justitie op dit punt een algemene regeling uitwerkt (uit het antwoord van de minister van Justitie op de vraag om uitleg nr. 4541 (12 oktober 2021) van parlementslid Jo Brouns blijkt immers dat door de vakministers binnen de beleidsdomeinen Omgeving, alsook Mobiliteit en Openbare Werken in oktober 2021 al volop dergelijke regelingen werden uitgewerkt)?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Jan Jambon (198), Zuhal Demir (467)

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 467 van 9 februari 2022

van **ADELINE BLANCQUAERT**

Omdat uw vraag ook betrekking heeft op de bevoegdheden van de andere Vlaamse ministers hebben mijn diensten hiervoor een bevraging georganiseerd. Het onderhavige antwoord is gebaseerd op de informatie die de Vlaamse ministers en hun diensten, elk voor wat hun bevoegdheden betreft, in dat kader hebben verstrekt.

1. De wijziging en aanvulling van het kaderdecreet van 22 maart 2019 staat op de regelgevingsagenda voor dit jaar.

Als principe wordt voorgesteld dat de opbrengsten toekomen aan de overheid namens wie ze worden geïnd, maar dat de Vlaamse Regering kan bepalen dat de opbrengsten worden verdeeld rekening houdend met de inspanningen die overheden leveren in het handhavingsproces, en dit volgens de criteria die zij bepaalt.

Als deze aanpassing van het kaderdecreet er komt, zal deze regeling maar gelden in zoverre 1) het kaderdecreet van toepassing wordt verklaard op de betreffende handhavingsmaterie en 2) er daarbij niet wordt afgeweken van deze regeling.

2. Er wordt geen hete aardappel doorgeschoven. Op dit ogenblik is iedere vakminister bevoegd om te oordelen over de wijze waarop opbrengsten al dan niet worden verdeeld. De inwerkingtreding van de wijzigingen van kaderdecreet bestuurlijke handhaving, dat zich nog in ontwerpfase bevindt, zal niet automatisch tot gevolg hebben dat het verdelingsprincipe onmiddellijk van toepassing wordt op alle materies. Daarvoor moet het kaderdecreet eerst en vooral van toepassing worden verklaard op de materie. Het implementatiedecreet kan afwijken van de in het kaderdecreet vervatte verdelingsregels. Wanneer het implementatiedecreet niet afwijkt kan de Vlaamse regering, zoals voorzien in de wijzigingen van het kaderdecreet, nog steeds in een eigen verdelingsregel voorzien. Het is dus altijd aan alle vakministers geweest om te oordelen op welke manier dat zou gebeuren. Alleen zal er ook een algemene regeling voorzien worden die dat proces kan faciliteren.

3. De volgende initiatieven werden/worden genomen:

- Wat mijn eigen beleidsdomein Omgeving, departement Omgeving betreft, heb ik hier zelf reeds actie rond ondernomen en worden er voor de materies waarop het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM) en de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) van toepassing zijn twee verschillende systemen uitgerold: één voor inkomsten uit herstel en één voor inkomsten uit bestuurlijke beboeting. De motivering is terug te vinden in mijn antwoord op de vraag om uitleg nr. 4541 van 12 oktober 2021 waarnaar u verwijst. De toewijzing van de opbrengsten uit herstel aan de lokale besturen voor milieuschendingen is reeds voorzien in het DABM. Voor schendingen ruimtelijke ordening is in de VCRO eerder al een beperkt decretaal initiatief genomen om de inkomsten uit de nieuw ingevoerde bestuurlijke dwangsommen (last onder dwangsom) te laten toekomen aan de lokale overheden. Dit gebeurde bij decreet houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw van 26 april 2019. Er wordt thans bijkomend een gelijkaardige bepaling voorzien voor de opbrengsten uit rechterlijke herstelmaatregelen, bestuurlijke meerwaarde en bestuurlijke minnelijke schikking, inclusief de nodige

overgangsbepalingen. Het ontwerp is quasi af en zal worden meegenomen in het 'verzameldecreet', een wetgevingsproces dat binnenkort start en nog een aantal andere gewenste aanpassingen aan de regelgeving inzake omgeving zal doorvoeren. De inkomsten uit bestuurlijke beboeting wil ik voor deze materies deels laten terugvloeien naar de lokale besturen in de vorm van flankerende maatregelen voor de realisatie van hun handhavingsbeleid. Dat zal kaderen binnen de contouren van het omgevingsbeleid zoals het wordt uitgetekend in het omgevingshandhavingsprogramma. Van zodra het programma is vastgesteld, kan werk worden gemaakt van deze tweede financiering/ondersteuningspoot voor de lokale besturen.

- Voor wat betreft het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken is er sinds 1 februari 2021 voor lokale besturen de mogelijkheid om beperkte snelheidsovertredingen zelf te handhaven door deze inbreuken onder bepaalde voorwaarden te depenaliseren (zie art. 29quater Wegverkeerswet). Op basis van een bevraging in oktober 2021 bij alle lokale besturen heeft minister Peeters besloten om de regelgeving te remediëren en enkele technische verduidelijkingen hiermee aan te brengen. Daarnaast wordt een eventueel doorstortscenario verder onderzocht en bekeken.